

LEHDISTÖTIEDOTE nro 53/23

Luxemburgissa 29.3.2023

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio asiassa T-142/21 | Wizz Air Hungary v. komissio (Blue Air; Covid-19 ja pelastamistuki)

Komission päätöksestä, jolla hyväksytään Romanian Blue Air -lentoyhtiölle covid-19-pandemian yhteydessä myöntämä valtiontuki, nostettu kanne hylätään kokonaisuudessaan

Romania ilmoitti 18.8.2020 Euroopan komissiolle Blue Air Aviation S.A. -lentoyhtiön (jäljempänä Blue Air) hyväksi 62 130 000 euron suuruisen lainan muodossa toteutetun tukitoimenpiteen, jonka Romanian valtio takasi kokonaisuudessaan ja johon liittyi korkotuki.

Ilmoitettu toimenpide koskee kahta erillistä valtiontukea, jotka perustuvat kahteen eri oikeudelliseen perustaan ja joista kumpikin kattaa määritellyn tuen määrän. Ensimmäinen tuki muodostui 28 290 000 euron suuruisesta lainasta, jonka tarkoituksena oli korvata Blue Airille vahinko, joka on välittömästi aiheutunut sen lentojen peruuttamisesta tai uudelleenjärjestelystä matkustusrajoitusten käyttöön ottamisen vuoksi covid-19-pandemian yhteydessä ajanjaksolla 16.3.–30.6.2020 (jäljempänä vahingonkorvaustoimenpide). Toinen tuki sisälsi 33 840 000 euron suuruisen lainan, jonka tarkoituksena oli kattaa osittain Blue Airin kiireelliset rahoitustarpeet, jotka johtuivat raskaista käyttötappioista, jotka se oli kirjannut pandemian johdosta (jäljempänä pelastamistuki).

Komissio totesi SEUT 108 artiklan 2 kohdassa määrättyä muodollista tutkintamenettelyä aloittamatta 20.8.2020 antamallaan päätöksellä¹, että ilmoitettu toimenpide oli valtiontukea, jonka molemmat osat olivat sisämarkkinoille soveltuvia. Komissio totesi siten vahingonkorvaustoimenpiteen sisämarkkinoille soveltuvaksi SEUT 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti². Pelastamistuki puolestaan todettiin sisämarkkinoille soveltuvaksi SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla³, luettuna yhdessä valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen annettujen suuntaviivojen (jäljempänä suuntaviivat) kanssa⁴.

Lentoyhtiö Wizz Air Hungary Zrt. nosti kyseisestä päätöksestä kumoamiskanteen, jonka unionin yleisen tuomioistuimen laajennettu kymmenes jaosto on hylännyt. Unionin yleinen tuomioistuin vahvistaa tuomiossaan komission analyysin ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuudesta sisämarkkinoille.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

¹ Valtiontuesta SA.57026 (2020/N) – Romania – Covid-19: Tuki Blue Airille – 20.8.2020 tehty komission päätös C(2020) 5830 final.

² Kyseisen määräyksen mukaan sisämarkkinoille soveltuu tuki luonnonmullistusten tai muiden poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttaman vahingon korvaamiseksi.

³ Tämän määräyksen mukaan sisämarkkinoille soveltuvana voidaan pitää tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yleisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

⁴ Suuntaviivat valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen (EUVL 2014, C 249, s. 1).

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää ensinnäkin kumoamisperusteen, joka koskee SEUT 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan virheellistä soveltamista. Tältä osin kantaja moittii komissiota muun muassa siitä, että se arvioi Blue Airille covid-19-pandemian yhteydessä määrättyistä matkustusrajoituksista aiheutunutta vahinkoa virheellisesti.

Unionin yleinen tuomioistuin muistuttaa tältä osin, että SEUT 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla voidaan korvata vain luonnonmullistusten tai muiden poikkeuksellisten tapahtumien suoraan aiheuttamat taloudelliset vahingot. Tästä seuraa, että tuet, jotka ylittävät niiden saajille aiheutuneiden tappioiden määrät, eivät kuulu SEUT 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan soveltamisalaan. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin muistuttaa, että vahingon aiheuttaneen tekijän, sellaisena kuin se määritellään riidanalaisessa päätöksessä, on oltava ratkaiseva syy sille vahingolle, joka tuella on tarkoitus korjata, ja kyseisen vahingon on johduttava suoraan siitä.

Jotta korvaustoimenpide voidaan todeta SEUT 107 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettulla tavalla sisämarkkinoille soveltuvaksi, komission on siten kiinnitettävä erityistä huomiota siihen kysymykseen, olivatko covid-19-pandemian yhteydessä määrättyt matkustusrajoitukset todellakin ratkaiseva syy sille vahingolle, joka kyseisellä toimenpiteellä oli tarkoitus korvata, vai johtuiko päinvastoin osa tästä vahingosta Blue Airin jo olemassa olleista vaikeuksista.

Nämä täsmennykset huomioon ottaen unionin yleinen tuomioistuin hylkää muun muassa kantajan väitteen siitä, että kun komissio ei ollut sulkenut pois jo olemassa olleista vaikeuksista johtuneita Blue Airin tappioita, se oli yliarvioinut covid-19-pandemiasta aiheutuneen vahingon. Unionin yleinen tuomioistuin täsmentää tältä osin, että komissio on verrannut Blue Airin tosiasiallista taloudellista tilannetta vaihtoehtoiseen tilanteeseen, joka olisi vallinnut matkustusrajoitusten puuttuessa ja joka olisi perustunut vuoden 2020 budjetin sisältämiin tuloihin ja kustannuksiin ajanjaksolla 16.3.–30.6.2020. Tätä vaihtoehtoista tilannetta varten komissio oli ottanut huomioon jo ennen covid-19-pandemiaa olemassa olleet Blue Airin vaikeudet. Koska nämä vaikeudet olivat myös heijastuneet Blue Airin tosiasiallisiin tuloksiin ja sisältyivät siten kumpaankin niistä tilanteista, joita komissio oli vertaillut, unionin yleinen tuomioistuin päätelee, että niiden vaikutus on neutralisoitu Blue Airille covid-19-pandemian yhteydessä määrättyjen matkustusrajoitusten vuoksi aiheutuneita vahinkoja koskevassa laskelmassa.

Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin hylkää kumoamisperusteen, joka koskee SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan, luettuna suuntaviivojen valossa, virheellistä soveltamista. Tässä yhteydessä kantaja väitti muun muassa, että komissio oli tehnyt virheen väittäessään, että pelastamistuella oli suuntaviivojen 43 kohdassa tarkoitettu yleisen edun mukainen tavoite.

Unionin yleinen tuomioistuin toteaa tässä yhteydessä, että suuntaviivojen 43 kohdasta ilmenee, että jotta ilmoitettu tuki voidaan todeta suuntaviivojen perusteella sisämarkkinoille soveltuvaksi, sillä on pyrittävä saavuttamaan yleisen edun mukainen tavoite, sillä sen tavoitteena on sosiaalisten vaikeuksien estäminen tai markkinoiden toimintapuutteen poistaminen. Tämä vahvistetaan suuntaviivojen 44 kohdassa, jonka mukaan Jäsenvaltioiden on osoitettava, että tuensaajan poistuminen markkinoilta todennäköisesti aiheuttaisi vakavia sosiaalisia vaikeuksia tai vakavan markkinoiden toimintapuutteen, osoittamalla erityisesti, että vaarana on sellaisen tärkeän palvelun tarjoamisen keskeytyminen, jonka luominen uudelleen on vaikeaa eikä kilpailija pystyisi yksinkertaisesti tulemaan tilalle.

Blue Airin tarjoaman palvelun tärkeästä luonteesta komission päätöksestä ilmenee, että kyseinen lentoyhtiö varmisti Romanian lentoyhteydet liikennöimällä kansallisilla ja kansainvälisillä lentoreiteillä kohdistuen nämä palvelut kahdelle erityiselle matkustajaryhmälle, joiden liikkuminen paikasta toiseen riippui suuresti halpalentoreiteistä, eli paikallisille pienyrittäjille ja maan ulkopuolelle sijoittautuneelle Romanian kansalaisten yhteisölle. Komission mukaan Blue Airin lentopalvelujen luominen uudelleen oli lisäksi vaikeaa, koska muut halpalentoyhtiöt toimivat vähäisesti tai eivät toimineet lainkaan suurimmalla osalla Blue Airin reiteistä ja koska viimeksi mainittu täytti siten markkinaraon jota muut halpalentoyhtiöt eivät käyttäneet Romanian markkinoilla.

Koska mikään kantajan esittämistä väitteistä ei voi horjuttaa näitä toteamuksia, unionin yleinen tuomioistuin päätelee komission todenneen perustellusti, että Blue Airin poistuessa markkinoilla olisi ollut olemassa

konkreettinen vaara sellaisten tiettyjen matkustajien lentokuljetuspalvelujen katkeamisesta, joita pidetään tärkeinä ja joiden luominen uudelleen on vaikeaa nyt käsiteltävänä olevan asian olosuhteissa, joten ilmoitetulla tuella oli yleisen edun mukainen tavoite.

Koska muut kantajan esittämät perusteet ovat myös perusteettomia, unionin yleinen tuomioistuin hylkää kanteen kokonaisuudessaan.

HUOMAUTUS: Kumoamiskanteella pyritään tiettyjen sellaisten unionin toimielinten toimien kumoamiseen, jotka ovat unionin oikeuden vastaisia. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja yksityiset tahot voivat tietyillä edellytyksillä nostaa kumoamiskanteen unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa. Jos kanne on perusteltu, toimi kumotaan. Kyseessä olevan toimielimen on täytettävä asianomaisen toimen kumoamisesta mahdollisesti syntynyt oikeudellinen tyhjiö.

HUOMAUTUS: Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta voidaan oikeuskysymysten osalta valittaa unionin tuomioistuimeen kahden kuukauden ja kymmenen päivän määräajassa ratkaisun tiedoksiantamisesta.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin yleistä tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Pysykää kuulolla!

